

Artista: Eustache le Sueur (1616 París- 1655 París).

Títol: Les Muses Melpòmene, Erat i Polimnia.

Tècnica i data: oli sobre fusta del 1652/55.

Època: segle XVII, Barroc.

Museu: Musée du Louvre, París.

Instrument: viola "da gamba" (cordòfon fregat).

Comentaris: la viola "da gamba", que té els seus orígens en la viola d'arc medieval, va ser emprada a Europa des de finals del s XV fins al s XVIII. Els instruments de la família de les violes "da gamba" s'anomenen així perquè eren tocadés posades damunt, davant o entre els genolls, en contraposició a les violes "da braccio". N'hi havia de diferents mides, les més usuals: viola discant o "pardessus" de viola (soprano), viola tenor, viola "da gamba" (baix) i "violone o contrabasso da gamba" (contrabaix) que va aparèixer a mitjans del s XVI. El baix de viola de gamba, que és el que veiem a la imatge, és comparable a l'actual violoncel; es distingeix per: a) sis cordes, b) batedor o diapasó ample i amb trasts (no es veuen a la pintura), c) calats normalment en forma de C, i d) aguant de l'arquet amb la mà girada cap a baix. Aquestes diferències es poden observar a la fitxa sobre el violoncel (d'aquest mateix treball, pintat per Róbert Berény), així com el claviller, que en la viola de gamba portava, moltes vegades, un cap tallat.

Actualment, el músic i director català Jordi Savall (nat el 1941) s'ha preocupat per revaloritzar aquest instrument, pràcticament oblidat, tot emprant-lo en concerts de música antiga, com per exemple en les "Tres sonates per a viola de gamba i clavecí" de J. S. Bach (1685-1750).